

KURBAN BAYRAMI ÖNCESİ SEKTÖREL ANALİZ TOPLANTISI

SONUÇ RAPORU

Antalya'da hayvancılık ve kurbanlık piyasasına yönelik üretim, pazarlama, kesim organizasyonu, küçükbaş ve büyükbaş hayvancılığın mevcut yapısı ile sektördeki güncel gelişmelere dair kapsamlı analiz, değerlendirme ve öneriler

ÜRETİM VE
HAYVAN VARLIĞI
DEĞERLENDİRMESİ

KAYITLI SİSTEM VE
İZLENEBİLİRLİK
ALTYAPISI

PİYASA, FİYAT VE
MALİYET ANALİZİ

PAZARLAMA VE
ORGANİZE PERAKENDE
ETKİLERİ

KESİM ORGANİZASYONU
VE ALTYAPI
DEĞERLENDİRMESİ

KÜÇÜKBAŞ VE
BÜYÜKBAŞ HAYVANCILIK
YAPISI

İŞ GÜCÜ VE
KUŞAK DEVAMLILIĞI
SORUNU

SEKTÖRÜN GELECEĞİNE
YÖNELİK ÖNERİLER

13.05.2026

ANTALYA TİCARET BORSASI

2026 yılı Kurban Bayramı öncesinde Antalya ili hayvancılık ve kurbanlık piyasasına yönelik gerçekleştirilen sektörel analiz toplantısında; kırmızı et üreticileri, kasaplar, üretici temsilcileri ve sektör temsilcileri tarafından üretim, pazarlama, kesim organizasyonu, küçükbaş ve büyükbaş hayvancılığın mevcut yapısı ile sektörde ortaya çıkan yapısal dönüşümler kapsamlı biçimde ele alınmıştır. Yapılan değerlendirmelerde özellikle üretim maliyetleri, organize perakende zincirlerinin piyasa üzerindeki etkileri, küçükbaş hayvancılıkta üretim deseninin değişmesi, iş gücü temininde yaşanan sorunlar ve hayvancılığın kuşaklar arası sürdürülebilirliği öne çıkan temel başlıklar olmuştur.

ÜRETİM, FİYAT VE MALİYET ANALİZİ

Antalya ili son yıllarda özellikle büyükbaş kurbanlık üretiminde bölgesel ölçekte önemli bir merkez haline gelmiştir. Döşemealtı bölgesi başta olmak üzere çeşitli üretim alanlarında kurbanlık yetiştiriciliğinin yoğunlaştığı; özel sektör yatırımlarıyla birlikte kesim altyapısında önemli kapasite artışları yaşandığı ifade edilmiştir. Sektör temsilcileri tarafından yapılan değerlendirmelerde geçmiş yıllarda yerel yönetim iştirakleri tarafından yürütülen büyükbaş kesim organizasyonlarının bugün özel sektör tarafından büyük ölçüde karşılanabildiği, bu nedenle kamu kesim organizasyonlarına olan ihtiyacın azaldığı belirtilmiştir. ANET tarafından il genelinde üç farklı noktada küçükbaş kesim organizasyonlarının sürdürüldüğü aktarılmıştır.

KURBANLIK PİYASASI VE ORGANİZE PERAKENDE ETKİLERİ

Toplantıda paylaşılan verilere göre 2026 yılı itibarıyla Antalya’da büyükbaş kurbanlık canlı kilogram satış fiyatı yaklaşık 430 TL/kg, küçükbaş kurbanlık canlı kilogram satış fiyatı ise yaklaşık 418 TL/kg seviyesinde oluşmuştur. Sektör temsilcileri tarafından kurbanlık fiyatlarında geçen yıla göre yaklaşık yüzde 25-30 seviyesinde artış yaşandığı ifade edilmekle birlikte, kırmızı et fiyatlarındaki artış oranının genel tüketim malları ve bazı temel girdi kalemlerine kıyasla daha sınırlı kaldığı değerlendirilmiştir. Bununla birlikte yem maliyetleri, enerji giderleri, işçilik ücretleri, veterinerlik hizmetleri, nakliye giderleri ve bakım maliyetlerindeki artışların üretici üzerindeki baskıyı artırdığı vurgulanmıştır. Kesim hizmet maliyetlerinin ise büyükbaş hayvanlarda 15 bin TL, küçükbaş hayvanlarda ise 2 bin TL seviyesine ulaştığı ifade edilmiştir.

Kasaplar ve üretici temsilcileri tarafından yapılan değerlendirmelerde zincir marketlerin kurbanlık piyasasındaki payının son yıllarda hızlı biçimde arttığı, sektör temsilcilerinin değerlendirmelerine göre pazarın yaklaşık yüzde 35’lik bölümünün organize perakende zincirleri tarafından kontrol edilmeye başlandığı ifade edilmiştir. Özellikle düşük kilogramlı hisse paketleri üzerinden yapılan satışların geleneksel kurban organizasyon yapısını dönüştürdüğü; üretici, kasap ve hayvan tüccarlarının gelir yapısı üzerinde baskı oluşturduğu belirtilmiştir. Sektör temsilcileri tarafından yaklaşık 300 kilogramlık bir büyükbaş hayvanın 20 kilogramlık çok sayıda hisseye bölünerek satışa sunulmasının hem fiili kesim kapasitesi hem de kurban ibadetinin temel esasları açısından tartışmalı olduğu değerlendirilmiştir. Aynı anda yüksek sayıda hayvan kesiminin teknik ve operasyonel olarak mümkün olmadığı, kurban organizasyonlarının dini vecibenin niteliğine uygun biçimde yürütülmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bunun yanında telefon üzerinden kurban satışı yapılması, bayram namazı öncesine yönelik kesim planlamaları, taksitli kurban organizasyonları ve hazır paket sistemlerinin yaygınlaşmasının sektörde etik ve dini hassasiyetler açısından tartışmalara neden olduğu belirtilmiştir. Bazı organize perakende zincirlerinin ücretsiz kıyma çekim hizmeti sunmasının da geleneksel kasaplık hizmetleri üzerinde ekonomik baskı oluşturduğu ifade edilmiştir.

KÜÇÜKBAŞ VE BÜYÜKBAŞ HAYVANCILIKTA YAPISAL DÖNÜŞÜM

Küçükbaş hayvancılık tarafında ise son yıllarda belirgin bir yapısal dönüşüm yaşandığı değerlendirilmiştir. Özellikle keçi yetiştiriciliğinde yaşanan gerilemenin temel nedenleri arasında yayla yaşam koşullarının zorlaşması, kırsal yaşamın sosyal açıdan cazibesini kaybetmesi, kadın nüfusun yayla ve kırsal yaşamdan uzaklaşması, çobanlık mesleğinin düşük sosyal statü algısı ve genç nüfusun sektörden uzaklaşması gösterilmiştir. Antalya’nın uzun yıllar keçi varlığı bakımından Türkiye’de ikinci sırada yer aldığı ancak son dönemde üçüncü sıraya gerilediği ifade edilmiştir. Sektör temsilcileri tarafından geçmiş yıllarda keçi yetiştiriciliğine yönelik uygulanan bazı politikaların da sektörde küçülmeye neden olduğu değerlendirilmiştir. Buna karşılık koyunculuk faaliyetlerinin bakım kolaylığı, iş gücü ihtiyacının nispeten daha düşük olması ve bazı teşvik mekanizmalarının etkisiyle üreticiler açısından daha tercih edilir hale geldiği ifade edilmiştir.

İŞ GÜCÜ, KUŞAK DEVAMLILIĞI VE SEKTÖRÜN GELECEĞİ

Hayvancılık sektörünün sürdürülebilirliği açısından toplantıda en güçlü vurgulanan başlıklardan biri iş gücü ve kuşak devamlılığı sorunu olmuştur. Çobanlık mesleğine yönelik ilginin azalması, kırsal nüfusun yaşlanması, gençlerin hayvancılık faaliyetlerinden uzaklaşması ve köyden kente göç eğiliminin artması sektörün uzun vadeli sürdürülebilirliği açısından önemli risk unsurları olarak değerlendirilmiştir. Çobanlığın toplumda düşük sosyal statülü bir meslek olarak görülmesinin iş gücü arzını olumsuz etkilediği, buna karşın hayvancılık faaliyetlerinin sürdürülebilirliği açısından nitelikli çoban ihtiyacının kritik düzeyde önem taşıdığı ifade edilmiştir.

Toplantıda ayrıca hayvan kayıt sistemi ve izlenebilirlik altyapısındaki gelişmelere de dikkat çekilmiştir. Geçmişte hayvan seçiminde ağırlıklı olarak fiziksel kriterler ve dış kontrolü ön plandayken günümüzde hayvan pasaportu, küpe sistemi ve resmi kayıt altyapısı sayesinde hayvanların yaş, aşı, hareket ve kimlik bilgilerinin izlenebilir hale geldiği ifade edilmiştir. Vatandaşların kurbanlık seçiminde yalnızca fiziksel görünümü değil kayıt belgelerini de dikkate almaları gerektiği vurgulanmış; şüpheli durumlarda ilçe tarım müdürlüklerine başvurulmasının önem taşıdığı belirtilmiştir. Ayrıca damızlık dışı hayvanların kesime yönlendirilmemesi gerektiği, kurbanlık tercihlerinde erkek hayvan kullanımının öncelikli olması gerektiği ifade edilmiştir. Bunun uzun vadede hayvan varlığının korunması ve üretim kapasitesinin sürdürülebilirliği açısından kritik olduğu değerlendirilmiştir.

KESİM ORGANİZASYONU VE HİJYEN ALTYAPISI

Hijyen, kesim organizasyonu ve et muhafazası konuları da toplantının önemli başlıkları arasında yer almıştır. Yerel yönetimlerin geçmiş yıllardan itibaren geçici kesim alanları, atık yönetimi, dezenfeksiyon uygulamaları ve denetim mekanizmaları konusunda önemli ilerlemeler sağladığı belirtilmiştir. Bununla birlikte kurban etinin uygun sıcaklık koşullarında muhafaza edilmesi, kesim işlemlerinin uzman kişiler tarafından gerçekleştirilmesi, etin uygun dinlendirme aşamalarından geçirilmesi ve parçalama aşamalarında hijyen standartlarına uyulmasının halk sağlığı açısından önemini koruduğu ifade edilmiştir. Toplantıda son olarak kırmızı et üretiminin sürdürülebilirliği açısından süt hayvancılığının stratejik önemde olduğu değerlendirilmiştir. Süt üretiminde yaşanabilecek daralmaların orta vadede besilik materyal arzını azaltacağı, bunun da kırmızı et üretim maliyetlerini artırarak arz dengesizliklerine yol açabileceği belirtilmiştir. Bu nedenle et üretiminde sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi için süt üretim yapısının ekonomik açıdan korunmasının kritik önemde olduğu değerlendirilmiştir.

GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Antalya hayvancılık sektörünün özellikle büyükbaş üretim kapasitesi ve kesim organizasyonu bakımından önemli gelişim gösterdiği, ancak organize perakende baskısı, küçükbaş hayvancılıkta üretim deseninin değişmesi, iş gücü yetersizliği, kırsal nüfusun yaşlanması ve genç nüfusun sektörden uzaklaşması gibi yapısal sorunların sektörün uzun vadeli sürdürülebilirliği açısından risk oluşturmaya devam ettiği görülmektedir.